

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Numele proiectului: DreptCompAct - COMPetențe ACTuale pentru studenți la DREPT | Cod proiect: 312957

Programul Educație și Ocupare 2021-2027 | Cod apel: PEO/71/PEO_P7/OP4/ESO4.5/PEO_A49

Consiliere / Informare privind Economia Circulară (EC)

Strategia națională privind Economia circulară II

Expert consiliere în carieră – ECC 1

■ Planul strategic al României de realizare a tranziției către *economia circulară*

■ acțiunile care sunt necesare implică mai multe domenii și trebuie să fie susținute de acțiuni complementare și de structuri de guvernanță;

■ la capitolul generare de deșeuri raportată la PIB, tratarea deșeurilor și utilizarea materialelor reciclate în economie, România se află printre țările UE cu cele mai slabe performanțe (conform statisticilor elaborate de Cadrul de Monitorizare a Economiei Circulare);

- pentru a depăși aceste dificultăți, România are nevoie de o viziune pe termen lung și de o direcție strategică, ceea ce reprezintă scopul principal al prezentei Strategii;
- prin urmare, această Strategie trebuie să ia decizii în privința reducerii deșeurilor generate, a dependenței de resursele primare și a emisiilor nocive, modificând, totodata, modelul economic și creând premisele pentru creșterea numărului de noi locuri de muncă;

Obiectivul general al prezentei Strategii este legat de obiectivele globale privind clima, precum și de noile obiective ale PAEC (Planul de Acțiune pt Strategia națională privind economia circulară) al UE;
Tranziția către EC trebuie să aibă loc într-un mod care să nu afecteze calitatea, productivitatea și performanța;
Mediul de afaceri din România este caracterizat de IMM (Întreprinderi mici și mijlocii), cu o prezență semnificativă a microîntreprinderilor, care au o contribuție importantă la valoarea adăugată din economie și la locurile de muncă.

Stadiul actual al EC în România - Prezentare generală a situației macroeconomice a României

- în ultimul deceniu, România a înregistrat o creștere economică ridicată, de reducere susținută a sărăciei și de creștere a veniturilor gospodăriilor;
- în perioada 2010-2020, creșterea economică a țării a fost una dintre cele mai mari din UE, cu o creștere medie anuală a PIB de 3,9 %;
- în 2020, PIB-ul țării a atins 219 miliarde EUR;
- între 2010 și 2019, PIB-ul real pe cap de locuitor în România a crescut cu 47,1%, ajungând la 9.120 EUR pe cap de locuitor, ceea ce a apropiat nivelul mediu de trai al românilor de cel al țărilor UE;
- importurile și exporturile românești de bunuri și servicii s-au dublat, reprezentând 56% și 47% ca pondere în PIB-ul țării;

- în ceea ce privește **generarea de deșeuri**, tendințele au fost mai degrabă mixte și nu au reflectat întotdeauna tendințele PIB-ului și ale consumului;
- între 2010 și 2015, producția de deșeuri municipale pe cap de locuitor a scăzut, dar apoi a început să crească ușor, în medie cu 3% pe an până în 2020;
- **România se situează printre țările UE cu cea mai mică producție de deșeuri municipale pe cap de locuitor, situația fiind legată de nivelul scăzut de consum din țară în comparație cu media UE.**

- între 2004-2014, generarea totală de deșeuri a scăzut cu mai mult de jumătate și a început să crească abia după 2014, în perioada de creștere economică din România;
- România este afectată de condițiile climatice nefavorabile care duc încă la o reducere a valorii adăugate brute în agricultură.

Politicile și legislația actuală din România relevante pentru EC

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României până în 2030 (SNDDR) își propune:

- să realizeze tranziția către o EC, în concordanță cu ODD (obiectivele de dezvoltare durabilă), care implică ideea de Consum și producție *responsabilă*;
- propune tranziția către un nou model de dezvoltare prin introducerea elementelor EC;

- creșterea productivității resurselor;
- reducerea risipei alimentare și a deșeurilor, prin reducerea generării de deșeuri la toate nivelurile;
- creșterea reciclării și reutilizării;
- încurajarea companiilor să adopte practici sustenabile și să integreze în ciclul de raportare informații privind sustenabilitatea activităților lor;
- conștientizarea publicului cu privire la ceea ce înseamnă un stil de viață în armonie cu natura;

- ***Planul național de gestionare a deșeurilor*** a stabilit următoarele obiective până în 2030:
 - Tranziția treptată către un nou model de dezvoltare bazat pe utilizarea rațională și responsabilă a resurselor, cu introducerea unor elemente de economie circulară și elaborarea unei foi de parcurs;

- Reducerea risipei de alimente pe cap de locuitor la nivelul comerțului cu amănuntul și al consumului, și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare;

Reciclarea a 55% din deșeurile municipale până în 2025 și a 60% până în 2030;

- Reciclarea a 65% din deșeurile de ambalaje până în 2025: plastic 50%; lemn 25%; metale feroase 70%, aluminiu 50%, sticlă 70%, hârtie și carton 75% și 70% până în 2030: plastic 55%, lemn 30%, metale feroase 80%, aluminiu 60%, sticlă 75%, hârtie și carton 85%;
- Colectarea separată a deșeurilor menajere periculoase până în 2022, a biodeșeurilor până în 2023 și a deșeurilor textile până în 2025;

- Implementarea unor practici durabile de achiziții publice ecologice, în conformitate cu prioritățile naționale și cu politicile europene.
- Valoarea totală a investițiilor incluse în ***Planul național de gestionare a deșeurilor*** este de 2,373 miliarde de euro, din care:
 - 42%, respectiv 1,121 miliarde de euro investiții pentru colectarea separată a deșeurilor, stații de transfer, instalații de sortare, compostare și digestie anaerobă;

- 37%, respectiv 889 de milioane de euro pentru instalații de tratare mecano-biologică integrată, care vor trata atât deșeurile colectate separat, cât și cele reciclabile;
- 4%, respectiv 89 de milioane de euro pentru modernizarea instalațiilor de tratare mecano-biologică, fără creșterea capacității;

- 1%, respectiv 18 milioane de euro pentru închiderea depozitelor neconforme;
- 11%, respectiv 256 milioane de euro alte costuri.
- Pentru a crește **ratele de reciclare în România**, au fost implementate mai multe instrumente, cum ar fi:

■ ***Economia circulară*** în UE

- Consumatorii vor beneficia de produse mai durabile și mai inovatoare, care le vor mări calitatea vieții și le vor aduce economii pe termen lung.
- În prezent, 10% din materialele utilizate în UE provin din materiale reciclate. - Rata de utilizare circulară a materialelor a fost de 11,8% în 2023, marcând o ușoară creștere cu 1,1 puncte procentuale față de 2010.

- Instrumente economice: taxe pentru materialele de ambalare ne-biodegradabile, pentru importurile de uleiuri industriale, pentru importurile de substanțe periculoase și pentru depozitele de deșeuri;
- Legislație/instrumente coercitive: amenzi mai mari pentru incinerarea și eliminarea ilegală a deșeurilor, posibilitatea ca autoritățile să confişte vehiculul utilizat pentru eliminarea ilegală a deșeurilor, noi amenzi pentru companiile care nu își auditează procesele interne din perspectiva gestionării deșeurilor și sistemul de REP;

- **Instrumente administrative:** au fost introduse noi structuri administrative și baze de date pentru gestionarea deșeurilor, cum ar fi Registrul de transport al deșeurilor și SIATD (Sistemul de informații privind trasabilitatea deșeurilor). SIATD este o aplicație online pentru monitorizarea și controlul trasabilității deșeurilor de ambalaje, pe care operatorii economici și administrațiile locale trebuie să o utilizeze pentru a raporta deșeurile de ambalaje în cadrul schemei PER.

- Aceasta va completa alte instrumente, cum ar fi noul SIATD, introdus în 2022, în care toate companiile care au capacitate de reciclare trebuie să fie înregistrate. Sistemul conține, de asemenea, informații despre transportul deșeurilor în România.
- **Alte inițiative guvernamentale relevante pentru EC**
- Inițiativele guvernamentale legate de EC au fost inițiate în domeniul *mineritului*, al *gestionării deșeurilor* și al *dezvoltării durabile*.

■ *Minerit durabil*

- Ministerul Economiei a inițiat o consultare pentru implementarea Strategiei Miniere a României 2017-2035, fiind axată pe mineritul durabil. Inițiativa este legată de Parteneriatul european pentru materii prime și de Inițiativa privind materiile prime minerale.

■ ***Gestionarea deșeurilor***

- Propunerea din 2018 de Hotărâre de Guvern privind gestionarea deșeurilor provenite din activități de construcții și/sau desființări, a fost materializată în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor, care prevede noi obligații pentru titularii de autorizații de construire/demolare, privind noi cote de reciclare și planuri dedicate de gestionare a deșeurilor;

- Normele metodologice de aplicare a legii privind gestionarea deșeurilor nepericuloase compostabile nu au fost încă emise;
- Același lucru este valabil și pentru legea privind reducerea deșeurilor alimentare, care include prevenirea generării de deșeuri alimentare;

- A fost adoptat Planul Național de Gestionare a Deșeurilor, având ca obiectiv strategic promovarea tranziției către o EC. Planurile de gestionare a deșeurilor la nivel județean și al municipiului București au fost adoptate în 2021, identificând măsurile necesare pentru îndeplinirea obiectivelor Pachetului pentru EC.

■ **Dezvoltare durabilă**

- România face progrese în ceea ce privește majoritatea ODD-urilor (obiectivele de dezvoltare durabilă), dar rămân încă diverse provocări;
- sărăcia și privațiunile sunt în scădere, iar rezultatele în materie de sănătate de bază se îmbunătățesc;
- calitatea slabă și cheltuielile reduse în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării afectează capacitățile industriale;

- există preocupări în ceea ce privește statul de drept: eficacitatea sistemului judiciar se deteriorează, iar percepția corupției rămâne ridicată;
- sunt necesare progrese semnificative în ceea ce privește ODD: egalitatea de gen, calitatea educației și consumul și producția responsabile, deoarece acțiunile în aceste domenii au fost limitate în ultimii ani;
- privitor la consumul și producția responsabile, România a înregistrat performanțe slabe;

- rata de utilizare a materialelor circulare este în scădere, în timp ce UE a înregistrat progrese substanțiale respectiv 1,3% față de 12,8% în 2020;
- amprenta materială a economiei românești a crescut de asemenea în mod semnificativ, cu aproape o treime din 2015, în timp ce în UE a rămas stabilă;
- se estimează că PNRR (Planul Național de Redresare și Reziliență) va ajuta România să facă față provocărilor actuale, în special prin reforme puternice de sprijinire a EC și de îmbunătățire a gestionării deșeurilor.

■ Concluzii

- *Economia circulară* aduce numeroase beneficii mediului înconjurător, în special prin reducerea deșeurilor, exploatarea resurselor și a poluării.
- Tranziția de la un model *economic liniar* la unul *circular* este un proces complex și de lungă durată.

■ Concluzii

- *Economia circulară* poate crește competitivitatea, încuraja creșterea economică și crearea de locuri de muncă (aprox. 700.000 de locuri de muncă în statele membre).
- România se situează printre țările UE cu cea mai mică producție de deșeuri municipale pe cap de locuitor, situația fiind legată de nivelul scăzut de consum din țară în comparație cu media UE.
- Sistemul economiei circulare este considerat o bază a dezvoltării durabile și a combaterii schimbărilor climatice, eforturile fiind făcute atât la nivelul guvernelor, cât și la nivelul companiilor și al organizațiilor neguvernamentale.

■ **Întrebări / Răspunsuri / Comentarii**

1. Ce beneficii implică procesul de trecere la o *economie circulară*?
2. Realizați o scurtă descriere a *Economiei liniare* și a *Economiei circulare*.
3. Care este opinia dvs. cu privire la eficacitatea Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României până în 2030?

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Numele proiectului: DreptCompAct - COMPetențe ACTuale pentru studenți la DREPT | Cod proiect: 312957

Programul Educație și Ocupare 2021-2027 | Cod apel: PEO/71/PEO_P7/OP4/ESO4.5/PEO_A49

■ Multumesc pentru atenție!